

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Університет Афійон Косатепе (Туреччина)
Університет економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні
в умовах сучасних освітніх реалій»**

21-22 березня 2024 року

Біла Церква – 2024

важливо забезпечити доступ до останніх наукових досліджень, оновлення навчальних планів та забезпечення високої професійної підготовки викладачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту. Закон України. Відомості Верховної Ради, 2014, № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Николаев С., Рій Г., Шемелинець І. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. С. 33.
3. Rebuilding Ukraine: Principles and Policies. Paris Report 1. Edited by Yu. Gorodnichenko, I. Sologub, B. W. di Mauro. CEPR Press, 2022. P. 358. URL: https://cepr.org/system/files/publication-files/178114-paris_report_1_rebuilding_ukraine_principles_and_policies.pdf.
4. Константинов С. Ф. Юридична освіта та підготовка правників в умовах воєнного стану. Нове українське право. 2023. № 2. С. 98–103. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.2.12>

УДК 811.111-048.22:342(477)

САПОН-АБЛЯЗОВА Л.В., викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування

Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

ЗАКОН «ПРО ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ»: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Анотація. Розглянуті основні положення Закону «Про застосування англійської мови в Україні», який закріплює статус англійської мови, як однієї з мов міжнародного спілкування в Україні, та його вплив на подальший розвиток вищої освіти в Україні.

Ключові слова: статус англійської мови, основні положення, європейська та євроатлантична інтеграція, ключова компетентність, особисте і професійне зростання, організація освітнього процесу, вища освіта, навчальний заклад.

13 липня 2023 року за номером 9432-1 до Верховної Ради України подається оновлений проект Закону «Про застосування англійської мови в Україні», який був підтриманий більшістю депутатів 22 листопада того ж року. Закон посилається на Конституцію України в якій зазначено положення про незворотність європейського та євроатлантичного курсу України. Основною метою Закону є прагнення активізувати процеси європейської та євроатлантичної інтеграції, утвердити міжнародний імідж держави у світових глобалізаційних процесах та підвищити конкурентоспроможність, інвестиційну та туристичну привабливості України. Саме цьому має сприяти надання англійській мові статусу мови міжнародного спілкування в Україні.

В преамбулі до основних положень закону зазначається, що «знання англійської мови є однією з ключових компетентностей, необхідних кожному громадянину України для особистого та професійного зростання».[1]

Як позначиться прийняття цього закону на роботі вищої школи? Які зміни необхідно буде внести до організації освітньо-навчального процесу, щоб випускники університетів, які отримують дипломи бакалаврів і магістрів, мали б відповідний рівень англійської мови і були готові до ведення професійної діяльності на належному рівні, з урахуванням вимог до фахівців, які зазначені в законі «Про застосування англійської мови в Україні»?

Немає потреби детально переказувати основні статті Закону. Текст Закону є у вільному доступі. Основне, що необхідно взяти до уваги, це - те, що знання англійської мови є обов'язковою вимогою для тих, хто прагне побудувати успішну кар'єру, отримати посаду на підприємстві, в компанії професійного напрямку, державницькій, керівній та політичній діяльності.

В Статті 3 Закону встановлений перелік осіб, які зобов'язані володіти англійською мовою. До них належать особи, які претендують на зайняття посад: державної служби категорії «А», «Б», «В»; голів місцевих державних адміністрацій, та їх заступників; військовослужбовців офіцерського складу; поліцейських середнього та вищого складу Національної поліції України, посад начальницького складу інших правоохоронних органів; прокурорів офісу Генерального прокурора; посад начальницького складу служби цивільного захисту; у податкових та митних органах; керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки; керівників закладів вищої освіти; керівників наукових установ педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, які залучаються до освітнього процесу у закладах вищої освіти; кандидатів на посади керівників закладів охорони здоров'я та інші.

Закон також передбачає і вимоги до рівня володіння англійською мовою, порядок проведення іспиту на визначення рівня володіння англійською мовою, а також перелік документів, що засвідчують рівень володіння англійською мовою, у тому числі сертифікатів міжнародного зразка.

Прийняття закону «Про застосування англійської мови в Україні» поставив вищі навчальні заклади України перед серйозними викликами, бо саме на них лежить основна відповідальність за надання якісної фахової підготовки, яка б забезпечувала конкурентоздатність випускників українських вузів у порівнянні з іноземними фахівцями аналогічного напрямку.

Держава зобов'язується надавати підтримку у вивченні англійської мови громадянами, обіцяючи фінансування за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел, які не заборонені законодавством. Положення Закону передбачають підвищення рівня володіння англійською мовою шляхом використання англійської мови в освітньому процесі для дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти. А, також, забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови (як першої або другої іноземної мови) в закладах загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти відповідно до освітньої програми, за якою заклад освіти провадить освітню діяльність. Тобто, йдеться про безперервний процес вивчення мови від дошкільного періоду і до вищої школи. Передбачається,

також, і створення різноманітних курсів і шкіл для дорослих, які б допомогли вивчити англійську мову, або підвищити рівень володіння.

Реалізація цієї масштабної програми вимагає часу, зусиль і нових підходів. Це стосується безпосередньо вищої школи, оскільки однією з ключових вимог до випускників вищих навчальних закладів є високий рівень такої мовленнєвої компетенції, як говоріння (Speaking). Комунікативний підхід вимагає нових, інноваційних форм у проведенні занять, які б враховували зміни, які відбуваються в суспільстві: доступність великого об'єму інформації, швидка втрата актуальності інформації, втрата кордонів обмеження інформації, глобалізація і стандартизація, яка стосується не тільки економіки, але й сфери освіти і культури.

Реалізація закону «Про застосування англійської мови в Україні» потребує напруженої роботи і обговорення науковців, науково-педагогічних працівників з метою напрацювання цілої низки практичних заходів та рекомендацій щодо його успішного втілення. Щодо роботи вищої школи, зміни можуть торкатись, як освітніх програм, так і методики викладання та організації навчально-освітнього процесу в цілому.

Не дивлячись на важкий стан війни, в якому перебуває Україна в даний час, прийняття цього Закону є своєчасним і таким, який потребує невідкладної реалізації. За останні важкі роки випробувань українське суспільство довело своєю рішучістю і мужністю прагнення до визначеного Конституцією України курсу на європейську інтеграцію і єдність з цивілізованим світом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ІПС ЛІГА : ЗАКОН. Про застосування англійської мови в Україні LIGA:ZAKON. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ji09534b> (дата звернення: 01.03.2024).
2. ЗУ Про освіту №2145-VIII від 05.07.2017 зі змінами 2024. URL: https://urst.com.ua/act/pro_osvitu (дата звернення: 01.03.2024).
3. Офіційний портал Верховної Ради України. Закон України. Про вищу освіту- Всі документи- Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 01.03.2024).